

takat a bosznia-hercegovinai népoktatás be-
rendezésénél felhasználja.

Létesültek azonban különleges intézmé-
nyek is, mint pl. az újszegedi *Árpád-Otthon*,
amely a haunn-horni Rauchschaus mintájá-
ra épült s célja volt az orsz. gyermekvédő
Liga felszedett gyermekeinek otthonul szol-
gálni, miért is ipartelepekkel, kertészettel
volt kiegészítendő aként, hogy idővel egy
magyar faluvá legyen, ahonnan a magyar
ipar terjesztésének eszméje terjedt volna el
reálisan, mert az otthon fiókaival, kihelye-
zett nagyszámu munkás ifjaival annak szol-
gálatában állott volna s nemcsak családot
alapíthatott volna ott az ilyen ágról szakadt,
hontalan, de boldogulását is megtalálta vol-
na. Sajnos a szép eszme nem vált valóra s
most az igazságügyminiszter bérlői javítóin-
tézeti céljaira, már amíg a viszonyok megja-
vulnak s a Liga az építkezést tovább foly-
tathatja.

Az alföldi népoktatás hirtelen fellendü-
lését a *Berzeviczy*-féle hatalmas törvényal-
kotások tetőzték volna be, a tanítók állami
képesítésével, ami a magyarul nem tudó ta-
nítók helyett csakis magyar tanítókat ter-
melt volna. Sajnos, a szerencsétlen politikai
helyzet nem engedte azokat törvényekbe ten-
ni. *Apponyi* hiába hangoztatta, hogy néhány
év alatt mindenkit magyarrá tesz, az ő tör-
vényei csak a felekezetek kapzsiságának fel-
keltésére, féltékenykedésére és árpa vezettek,
hogy újból a nemzetiségek kaptak milliókat
válogatás nélkül, ellenben a tanítói rend elé-
gületlenné lett s az máig is és az a szegedi is,
amelynek fizetésrendezése sok kalamitás után
máig sem megfelelő.

Ugyanis a külterületi iskolák államo-
sittatván, azok tanítói sokkal jobb helyzetbe
jutottak, mint a belterületiek, akik pedig ne-
hezebb megélhetési viszonyok között vannak.
Mivel pedig a belterületi iskolák még ma is
kiegészítést igényelnek s a belvárosi, az új-
szegedi, a kolozsvári-téri új, megfelelő elhe-
lyezést kíván, az volt a terv, hogy az álla-
mi iskolák a belterületre is behozassanak,
illetve a belterületiek is államosittassanak.
Az akkori vezetés a kérdés megoldását
igen helyesen úgy vélte biztosíthatni, ha
egyelőre Újszegeden és a kolozsvári-téren
építendő új iskolák nyerne állami jellegűt.
A városi tanács ellenben egyszerre akarta a
több mint 100 tanítói községi iskolákat áll-
lamosítani. Az előbbi megoldás plauzibilis-
sebb volt s hatalmas argumentuma, hogy a
magyar nyelv elsajátítása végett ideözönlő
délvidéki tanulók száma évről-évre növeke-
dik, így tehát azoknak iskolákkal való el-
látása valóban állami feladat lenne. Az utób-
bi terv mellett azok kardoskodtak, akik sze-
rint a népoktatási törvény alapján a város
csak 5 százalékát tartozik fizetni az állami
adónak, amihez azonban szó fér, mert hiszen
ez az adó nem a népiskolák, hanem az ösz-
szes kulturális kiadások számbavételével vé-
tetett figyelembe.

Közben felépült a volt határőrvidéki ro-
mán-bánati ezred vagyonközösségéből létesí-
tett újszegedi internátus, újabb 200 idegen
ajku tanulót hozván Szegedre.

A városnak a délvidékiekre gyakorolt
magyarosító kihatása éppen ezekben az in-
ternátusokban nyert egyelőre kifejezést. A
mikor Szegeden sváb, most pedig román-
szerb konviktusok épülnek, azok messze föl-
lön idegen szívek dobogását jelképezik s
amikor ezek száma évről-évre növekedik
(immár 8 áll fenn), már maga ez a körül-
mény is megmutatja az utat, amelyen Sze-
ged kulturális hódításának haladni kell.

Aki akkor a város és a megye népokta-

tását vezette, fölismerte ennek a horderejét
és évek óta buzgólkodott, hogy annak a más-
félezer délvidéki ifjunak száma, aki immár
itt tanul és lesz magyarrá, más uton is
szaporíttassék. Alig tudja valaki, hogy a
nyári nagy szünidőben évente csoportonként
járnak Szegedre, Makóra, Hódmezővásár-
helyre román, szerb, bolgár, tót, horvát ta-
nulók s töltenek itt 2-3 hónapot, jó csalá-
doknál elhelyezve, kiváló tanítók felügyelete
alatt. Ezeknek a gyermekeknek szülei ki-
vánják, hogy magyarul tökéletesen megta-
nuljanak, hogy magyarokká legyenek.

(A munka útján.)

Ovodaügyünk egy lépést sem haladt elő-
re s nagygaudiumára az életképtelen szom-
szédoknak, ma is a jótékony nőegyesület tart
fenn könyöradományokból egy pár óvodát,
míg az újszegedi állami óvoda felállításá-
val fogantatva tett óvodaügy állami rende-
zése máig is — tárgyalás alatt áll, éppen úgy,
mint a gazdasági ismétlő iskolai oktatás
ügye, amelynek országos rendezését célzó
törvényjavaslat néhány év előtt visszavona-

Leánygimnáziumot Szegednek.

— Feministák a kultuszminiszterhez. —

(Saját tudósítónktól.) A vasárnapi sok
esemény között kiváló fontosságúnak ígér-
kezik az a momentum, mikor *Jankovich*
Béla kultuszminisztert a szegedi társadalom
legintelligensebb elemeinek csoportosulása
arra fogja kérni, hogy adjon leánygimnáziumot
Szegednek. A miniszterhez vezetendő
küldöttsg eszméjét a feministák vetették
föl, minthogy leányok képzésére alkalmas
középiskolának felállítása a legtisztább fe-
minista ügy, közös érdeke a dolgozó nők
társadalmának.

A kultuszminiszternek, aki már eddig
is számos tanujelét adta a nemzeti oktatás-
ügy fölvirágoztatására irányuló lelkes oda-
adásának, bizonyára alkalma lesz ezuttal
mélyebben belepillantani azokba a sajátságos
körülmények által előidézett kulturvi-
szonyokba, melyek Szegedet az idők folya-
mán valóságos iskolavárossá fejlesztették.
Látni fogja, hogy ez a város az egész dél-
vidéken vezet oktatásügyének fejlettségével,
hogy az idegen ajku tanuló ifjuság százai
sereglenek össze a szegedi internátusokba és
hogy ez a jelenség évről-évre nagyobb tö-
megeket vonz a kiválóan magyarosító és
emellett az életre előkészítő iskolákba. Aki
pedig Szeged iskolaügyét alaposan és sze-
retettel áttanulmányozza, annak el kell is-
mernie, hogy itt minden új iskola a nemze-
ti kultúra egy-egy fontos érdekének diada-
lát jelenti. Kizártnak tartjuk tehát, hogy a
miniszter kellő felvilágosítás mellett elzár-
kozzék az elől a gondolat elől, hogy a leá-
nyok középiskolájának Szegeden leendő fel-
építése immár halaszthatatlan közszükség-
letté vált.

A nők életküzdeme ma már a legtöbb
kereső pályán utat tört a nők érvényesülé-
séhez. Számos pénzintézet, hivatal és ma-
gánintézet szívesen alkalmaz nőket, akik
munkájának értéke kétségkívül emelkednek

tott s máig is a jámbor óhajítások közé van
sorozva.

Szeged város kulturális helyzete sok
pótlást, nagy állami támogatást igényel, a
harmadik gimnáziumnak már régen készen
kellene állnia, a polgári iskolák szaporítása
sem tűr halasztást s nem nyugodhatunk bele
abba, hogy akár 60 tanuló is, aki ide sereg-
lik magyar szóra, azon a címen, hogy nincs
hely, visszaszittassék. Szóljunk-e kulturpa-
lotánkról, amely réges-rég szűk és meg nem
felelő, zeneiskolánkról, amely máig sem épül
s mindarról a szép kérdésről, ami a feltáma-
dást várja?

Jankovich Béla kultuszminiszternek sze-
gedi látogatása amely megtisztelő és örven-
detes, éppen olyan reményt keltő mindazok
szívében, akiknek lelkén fekszik e város sok
mellőzéssel küzdő vitális érdekeinek előrevi-
tele. Nem kételkedünk benne, hogy a minisz-
ter ur bölcsesége megtalálja a helyes utat
kulturánk hiányainak, fogyatékosságainak
pótlására és felkarolja városunk e nemű ér-
dekeinek szolgálatát.

azáltal, ha előképzettségük a középiskolát
végzett érettségizett férfiak munkájával le-
hetne versenyképes. A legnőiesebb foglalko-
zásnál, a tanítónői pályán is jobban boldo-
gul, hamarabb célhoz ér és többre jut az,
aki nem tanítóképző intézet által kiállított
oklevéllel, hanem egyetemi diplomával je-
lentkezik állásért. Ennek az előnynek az el-
ismerésével maga az állam mutatta meg a
nőknek, hogy hol kell keresniük saját érve-
nyesülésüknek útját.

Szegeden már igen sok leány készül az
érettségire magánuton. Ismeretes a szegedi
diáklányoknak az a küzdelmük, hogy a fiúk
iskolájában való előadáshallgatást kiorosz-
kolják maguknak. Ma még sok akadály, sok
ellenszenv és rosszakarat tartja vissza a
dolgozni akaró nőket attól, hogy tanulmá-
nyaikat rendületlen hittel be is fejezzék; egy
részük kénytelen idegen városba menni, más
részük pedig minden hátráltatás mellett ott-
hon tanulva, óriási erőfeszítés mellett győ-
zi le az akadályokat.

A leánygimnázium felállítása nemcsak
maguknak a nőknek, hanem az egész társa-
dalomnak érdeke. Ma, amikor leányainkat
nem a minden áron való férjhezmenésre,
hanem a munkára és önállóságra neveljük,
egy eljövendő boldogabb generáció érdeké-
ben kérjük a minisztert és általa a kormány-
hatóságot, hogy az ország második váro-
sának ezt az igen fontos érdekét ne hagyja
kielégítetlenül. Bizunk bene, hogy addig is,
míg a létesítendő új leánygimnázium elhe-
lyezésére megfelelő iskola épül, a minden-
szépért lelkesülő miniszter meg fogja találni
a módját annak, hogy a leánygimnázium
ideiglenes épületben bár, már a folyó év
őszén teljesíthesse hivatását.

SZINHÁZI CUKORKAK.

ajándék-dobozok
gyönyörű választékban

RUFF-CUKORKAUZLET

Kárász-u., Ungár Mayer-palota. Telefon 11-91

Házi-étterem kellemes kerthelyiségében

Kitűnő konyha. ✕ Kitűnő italok. ✕ Figyelmes kiszolgálás.

Tisztelettel

Horváth Ferenc, vendéglős.

Vasárnap délelőtt a magy. kir. honvéd-
katonák ZENEKARA HANGVERSENYEZ.